

Kompetenscentrum för ett fossilfritt energisystem

Informationsmöte om Energimyndighetens utlysning om kompetenscentrum

Mötet börjar kl 13.00

Kalle Svensson och Klaas Burgdorf

Praktiskt om mötet

- Stäng av mikrofon under mötet
- Presentation av utlysningen, ca 30 min
- Frågestund. Ställ frågor via chatten eller genom att räkka upp handen
- Presentationen delas på utlysningssidan från 2025w41

Idéer om specifika centrubildningar kan inte diskuteras under mötet.

Innehåll

- Intro
- Effektmål med satsningen
- Verktuget Kompetenscentrum
- Ansökan
- Bedömningsprocess
- Frågor

Information om utlysningen

- Två öppna webinarier under hösten
- God och likvärdig service med information och svar kring utlysningen
- Många frågor och svar finns samlade i en FAQ på utlysningens webbsida

Områden som bör få ett ökat fokus

- Resilient och robust energisystem
- Välfungerade energimarknader mot dubblad elanvändning
- Ökat nyttiggörande av forskning och innovation
- Kompetensutveckling och kompetensförsörjning
- Prioriterade värdekedjor för energiomställningen: kärnkraft, batterier, vätgas

Enligt Prop. 2024/25:72 Forskning och innovation på energiområdet för försörjningstrygghet, konkurrenskraft och klimatomställning

Varför kompetensförsörjning bör få ett ökat fokus

- Rätt kompetens för energiomställningen
 - Forskarutbildade kvinnor och män behövs för att utveckla teknik, processer och företagande
- Starka forskningsmiljöer attraherar samverkan
 - Skapar incitament för näringslivet att förlägga FoU i Sverige
 - Höjer kvaliteten och intresset för utbildningar
- Kompetenscentrum som motor för långsiktig kunskapsuppbyggnad
 - Möjliggör samverkan mellan akademi, näringsliv och offentlig sektor
 - Bidrar till återväxt av forskare och lärare
- Regeringens bedömning
 - Ökade satsningar krävs för att undvika kompetensbrist inom energiområdet

Enligt Prop. 2024/25:72 Forskning och innovation på energiområdet för försörjningstrygghet, konkurrenskraft och klimatomställning

Kompetenscentrumprogrammet

2022-2026

- 11 pågående centrum
- 125 doktorander
- [Kompetenscentrum](#)

2027-2031

- 1000 miljoner kronor
- Förlängning av pågående centrum
- 4-6 nya centrum

Kompetenscentrum	Akronym
Svenskt elektromobilitetscentrum	SEC
Biogas Solutions Research Center	BSRC
Svenskt centrum för el-energilagring och balansering	SESBC
Teknologier och innovationer för en framtida hållbar vätgasekonomi	TechForH2
Svenskt centrum för hållbar vattenkraft	SVC
Akademiskt-industriellt kärntekniskt initiativ	ANItA
Kompetenscentrum för hållbara turbinbränslen för luftfart och kraftproduktion	CESTAP
Lövkompetenscentrum – Hållbar skog, material och energi	TreesForMe
RESILIENTa Energisystem Kompetenscentrum	RESILIENT
Kompetenscentrum katalys	KCK
Solelforskningscentrum Sverige	SOLVE

Effektmål

- Långsiktig samverkan mellan lärosäten och näringsliv
- Attraktiva och framstående forskningsmiljöer med internationellt forskningssamarbete
- Kunskapsuppbyggnad för omställningen
- Stöd av snabb implementering av forskningsresultat i företag och samhällsaktörer
- Kompetensförsörjning för alla delar av samhället
- Tydliga avtryck i utbildningar

Innehåll

- Intro
- Effektmål med satsningen
- Verktuget Kompetenscentrum
- Ansökan
- Bedömningsprocess
- Frågor

Vad är ett kompetenscentrum?

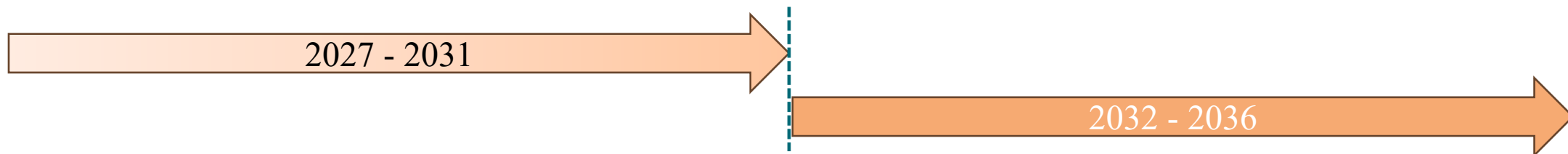
- Samverkan inom ett forskningsområde mellan olika parter för att ta fram ny kunskap och kompetens till nytta för näringsliv och samhälle.
- Internationellt konkurrenskraftiga forskningsmiljöer
- Examination av forskarstuderande och meritering av juniora forskare är centrala delar
- Tredelad finansiering
- Långsiktiga engagemang, upp till 10 år

Hur arbetar ett kompetenscentrum?

- Mål, genomförande och en översiktlig budget beskrivs i ansökan
- Centrumet leds av en föreståndare och styrs av ett programråd som hanterar budgeten och föreslår nya projekt
- Rektor fattar beslut om nya projekt
- Ett avtal mellan parterna reglerar samarbetet, inklusive tillgång till projektresultat

En långsiktig satsning i två steg

Kompetenscentrumen får en planerad livslängd på tio år för att möjliggöra långvarigt samarbete

Finansiering sker i två femårsperioder, där den andra perioden är villkorad av etablerad verksamhet och goda resultat

Årlig rapportering sker, med en större uppföljning efter fem år

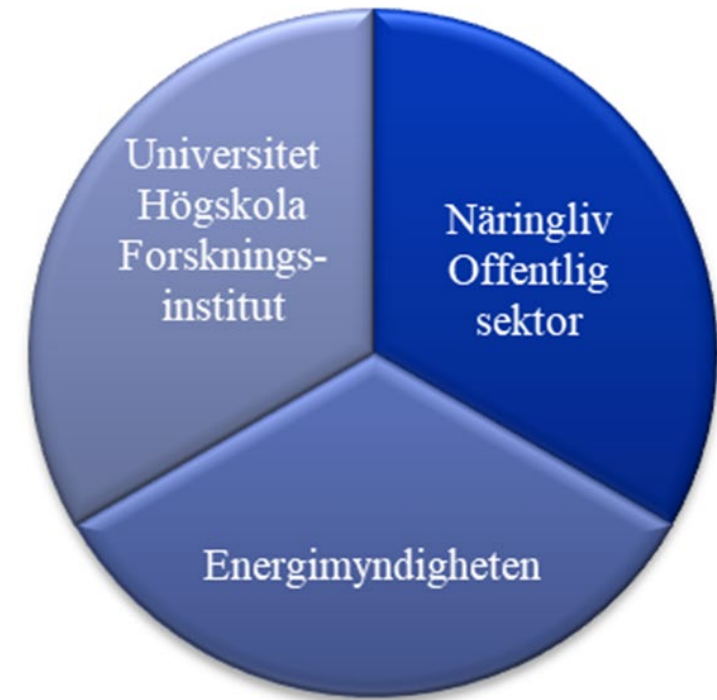
Förlängning kräver en ändringsansökan

Vem kan söka?

- Energimyndigheten vänder sig till universitetsledda grupper av aktörer med en gemensam vision
- **Huvudsökande** ska vara ett svenskt universitet eller en högskola som har koordinatorsrollen för centret
- **Medsökande** kan vara forskningsinstitut, företag och andra samhällsaktörer som bidrar till kompetenscentrumets verksamhet.
- Endast svenska lärosäten och forskningsinstitut kan få ekonomiskt stöd från Energimyndigheten
- Samfinansiärer kan vara både svenska och internationella organisationer
- Det finns inget krav på antal projektpartner – dock behöver relevanta aktörssystemet vara väl representerat i både finansiering och ledning

Hur stort bidrag ger vi?

- Energimyndighetens finansiering
 - = < 1/3 av totala kostnaderna
 - = < finansieringen från lärosäten och forskningsinstitut
 - = < finansieringen från övriga aktörer (näringsliv, offentlig sektor, etc.)
- Energimyndighetens årliga stöd kan variera mellan 5 – 20 miljoner kronor
- Maximalt stöd för ett KC är 100 miljoner kronor under 2027-2031
 - motsvarar en omsättning om minst 300 miljoner kronor under 2027-2031

Vad ska ansökan innehålla?

- Ansökan enligt mall på högst 25 sidor
- CV för nyckelpersoner
- Lol för värduniversitet
- Lol för övriga deltagande parter
- Budget i Excelbilaga

FAQ på utlysningens webbsida besvarar många frågor hur man fyller i de olika mallarna.

Innehåll

- Intro
- Effektmål med satsningen
- Verktuget Kompetenscentrum
- Ansökan
- Bedömningsprocess
- Frågor

Tidplan och budget

- Utlysningen öppnade den 21 augusti 2025 och stänger den 31 mars 2026
- Energimyndigheten avsätter genom denna utlysning cirka 60 MSEK per år vilket medför minst tre ytterligare kompetenscenter
- Beslut om finansiering väntas i slutet av 2026 och nya kompetenscentrum kan påbörja sin verksamhet 1 januari 2027
- Återkommande utlysningar vart 5:e år

Hur bedömer vi?

1. Formell kontroll

- Ansökan kontrolleras för att säkerställa att den är komplett och uppfyller alla formella krav

2. Extern bedömning

- En oberoende bedömningsgrupp granskar ansökningarna utifrån urvalskriterierna. De bästa går vidare

3. Intervjuer

- Företrädare för utvalda ansökningar intervjuas av bedömningsgruppen

4. Rekommendation och beslut

- Bedömningsgruppen lämnar sin rekommendation till Energimyndigheten, som fattar det slutliga beslutet om finansiering

Ansökan, språk, tips

- Skriv gärna ansökan på engelska eftersom en extern bedömningsgrupp bestående av svenska och internationella experter kommer att bedöma ansökningarna
- Ansökningar på annat språk skickas på översättning av Energimyndigheten utan möjlighet till efterföljande granskning av sökande
- Läs den fullständiga utlysningstexten noga! Notera att behovsanalys och jämförbarhetsprofil är krav.
- Arbeta med mallen, den är specifikt framtagen för KC
- Ha en sammanfattning på svenska och engelska.
- Skriv så att den som inte är insatt i ämnet kan förstå vad projektet handlar om
- Bifoga alla obligatoriska dokument! (Ansökan, budget, CV & LOI)
- "Manual för forskningsansökningar via Mina sidor" här: [Anvisningar för ansökan via Mina sidor \(energimyndigheten.se\)](https://www.energimyndigheten.se/ansokan)

Mina sidor

- <http://minasidor.energimyndigheten.se/>
- Ansök om behörighet för "Mina Sidor" och formuläret **"Finansiering av forskning och innovation"**
- I formuläret "Finansiering av forskning och innovation" väljer du **"Kompetenscentrum för ett fossilfritt energisystem"**
- "Manual för forskningsansökningar via Mina sidor" här: [Anvisningar för ansökan via Mina sidor \(energimyndigheten.se\)](https://www.energimyndigheten.se/ansokan-och-ansokning)
- Bifoga alla CV & LOI i var sitt pdf-dokument
- **Sista dag för inlämning av ansökan är 31 mars 2026 kl 23.59**

Vad bedömer vi?

En internationell bedömagrupp bedömer ansökningarna.

De bedömer ansökningarna utifrån följande kriterier:

Bedömningskriterier – 1/2

Dessa fyra områden viktas lika i första steget

Relevans och potential för det framtida energisystemet

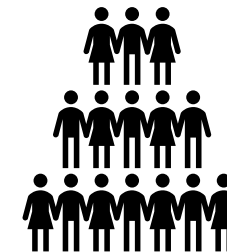
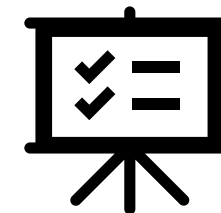
- Forskningsområdets potential för att bidra till övergången till ett tryggt, konkurrenskraftigt och hållbart energisystem
- Forskningsområdets potential för att **underlätta näringslivets övergång** till nya tekniker, metoder och systemlösningar inom energiområdet
- Kompetenscentrumets bidrag till en **helhetssyn på energisystemet**, till exempel genom att analysera samverkan mellan olika energibärare och sektorer
- Kompetenscentrumets bidrag för att stärka de medverkande **aktörernas långsiktiga konkurrenskraft**
- Kompetenscentrumets bidrag för att öka förmågan hos näringslivet eller offentlig sektor att **identifiera och hantera nödvändiga strukturförändringar** i omställningen av energisystemet

Potential för kompetenshöjning inom området

- Kompetenscentrumets potential att **förstärka eller komplettera befintlig verksamhet** inom det aktuella forskningsområdet, inklusive andra kompetenscentrum samt att främja utvecklingen av nya nätverk och strukturer med internationell prägel
- Kompetenscentrumets **konkurrenskraft** i förhållande till jämförbara och relevanta internationella centrum eller motsvarande strukturer
- Antalet **planerade forskarstuderande och postdoktorer** i relation till kompetenscentrumets storlek och omfattning
- Hur den uppbyggda **kunskapen integreras** i lärosätets grundutbildning och forskarutbildning
- Kompetenscentrumets **förmåga att attrahera forskarstuderande** och internationella forskare till området

Bedömningskriterier – 2/2

Dessa fyra områden viktas lika i första steget

Genomförbarhet

- Trovärdighet i **angreppssätt, organisering och samverkan** mellan projektparter för att uppnå kompetenscentrumets vision och målsättningar
- Överensstämmelse mellan kompetenscentrumets inriktning och **lärosätets långsiktiga strategi** och prioriteringar
- **Kvalitet och realism i planen** för kompetenscentrumets utveckling under de kommande fem åren, inklusive uppstart och successiv upptrappning av verksamheten
- **Tydlighet och rimlighet i målformuleringarna** – målen ska vara mätbara, konkreta, väldefinierade och tillräckligt ambitiösa
- **Rimlighet i budget och finansieringsplan** i förhållande till de planerade insatser och förväntade resultat

- Plan för **kommunikation, resultatspridning** samt hantering av immateriella rättigheter och patentkostnader

Aktörskonstellation

- **Parternas samlade kompetens**, förmåga och ambition för att stärka forskningsområdet
- **De deltagande parternas vetenskapliga excellens** i ett internationellt perspektiv
- **Engagemanget från näringslivs- och/eller offentlig sektor** i strategiskt viktiga delar av relevanta värdekedjor eller systemlösningar
- **Centrumföreståndarens och ledningens kompetens**, kapacitet och engagemang att leda och organisera centrumet
- En representativ och relevant sammansättning av små, medelstora och stora företag inom det aktuella området

Innehåll

- Intro
- Effektmål med satsningen
- Verktuget Kompetenscentrum
- Ansökan
- Bedömningsprocess
- **Frågor**

OBS: FAQ på utlysningens webbsida besvarar många frågor hur man fyller i de olika mallarna.

Kalle Svensson och Klaas Burgdorf
Handläggare

NN@energimyndigheten.se

Besök oss på
www.energimyndigheten.se

